

ಮೆಚ್ಚನಾ ಪರಮಾತ್ಮನು

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಹಸುಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತಕರ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಹೊಕ್ಕು, ಹಲವಾರು ಕಾಲಗಳಿಂದ ಕಾಡಿರುವ ಗೀತೆ 'ಗೋವಿನ ಹಾಡು' (ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ. ಸಂ: ಬಿಎಂಶ್ರೀ). ತನ್ನ ಸರಳತೆ ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದ ಲಯಗಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಎಲ್ಲ ವಯೋಮಾನದವರನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಗೀತೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಮನಸ್ಸೊಂದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಸುಂದರ ಗೀತೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ನಾಶ ಮತ್ತು 'ಸತ್ಯಸಂಧರ' ಗೆಲುವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. 'ಗೋವಿನ ಹಾಡು' ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೋಟಿಪುಣ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಗೋವು ಮತ್ತು ಅರ್ಬುದ ಎಂಬ ವ್ಯಾಪ್ತನ ಗುಣಗಳು ಆದರ್ಶ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗೋವು ಮತ್ತು ಹುಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿರುವ ಕಣ್ಣು ಎಂತಹದು? ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಹಸುವಿನ ಸತ್ಯಾದರ್ಶನಗಳು ಹುಲಿಯ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಕನ್ನಡದ ಲೇಖಕರು '...ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಲಾರದ ಹುಲಿಯು ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡುತ್ತದೆಂಬುದು ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಜಯ ಮತ್ತು ಹುಲಿಯ ಸಾವನ್ನು ಕುರಿತು ವೈಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧಭಗವಾನರ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಅಂಗುಲಿಮಾಲ ತನ್ನೊಳಗಿನ ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ. ಆನಂತರ ಅವನು ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ ಬಿಕ್ಕುವಾಗಿ ಸಂಘವನ್ನು ಸೇರಿದ. ಬುದ್ಧನ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಅಂಗುಲಿಮಾಲನಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗೋವಿನ ಹಾಡಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಹುಲಿಗೆ ಜೀವಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹಿಂಸೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು: ಹಸಿವಿನಿಂದ ಹಸುವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಮುಂದಾಗುವ ಹುಲಿಯ ಹಿಂಸೆ. ಇನ್ನೊಂದು: ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಾತ್ವಿಕವೆನಿಸುವ ಹಸು ಹುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಅಮೂರ್ತ ಹಿಂಸೆ.

ಪಂಚತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಜೈನ ಕಥಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರು ಅವರವರ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೋ (ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ, ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿ, ಪ್ರೇಮಮತಿ, ಮಾರಿದತ್ತ, ಚಂಡಮಾರಿ, ಅಭಯರುಚಿ, ಅಭಯಮತಿ, ಚಂಡಕರ್ಮ... ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೆಯೇ ಗೋವಿನ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಸು 'ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ' ಎಂಬ ಸಾತ್ವಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಕಡೆಯಲ್ಲುಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸತ್ಯ-ಅಹಿಂಸೆ-ಪುಣ್ಯಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದ, ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಕ್ರೂರಿ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಾಘ್ರ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ದುಷ್ಟ ಜೀವಿಯಾಗಿದೆ.

ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಹಸುವಿಗೆ ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಮರಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಿವು ಇರುವಂತೆಯೇ, ತನ್ನ ಕರುವಿನೊಂದಿಗಿರುವ ಹಸುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನೈತಿಕ ಎಚ್ಚರ ಹುಲಿಗೂ ಇದೆ. ಇದು ಹುಲಿಗಾಗಿರುವ ಸತ್ಯದರ್ಶನ. ಹುಲಿಗಿರುವ ಈ ಸತ್ಯದರ್ಶನ ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಹಸಿವಿಗಿಂಥ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಕರುವನ್ನು ತಬ್ಬಲಿಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸದೆ, ತನಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಹಸುವಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು. ಸಾವು ಎದುರಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾದ ತಲ್ಲಣವನ್ನು ಕಡೆದಿರುವ ಈ ಹಾಡು; ಹಸಿವಿನ ಸಂಕಟವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಂಡು, ತನ್ನೆದುರು ನಿಂತ ಹಸುವನ್ನು ಪ್ರೇಮಭಾವದಿಂದ 'ಕನ್ನೆಯವಳನು ಕೊಂದು ತಿಂದರೆ / ಮೆಚ್ಚನಾ ಪರಮಾತ್ಮನು / ಎನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಕ್ಕೆ ನೀನು / ನಿನ್ನ ಕೊಂದು ನಾನೇನ ಪಡೆವೆನು' ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸುವ ಹುಲಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ತಾಕಲಾಟಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಅನುಕಂಪ ಈ ಗೀತೆಗಿಲ್ಲ! ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ಬಂದ ಹಸುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನೈತಿಕತೆಯ ಉನ್ನತವಾದ ಗುಣಕ್ಕಿಂತ, ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕರುವಿಗಾಗಿ ತಹತಹಿಸುವ ಹಸುವಿನ ಸಂಕಟ ಮೇಲುಗೈ ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜೀವವೂ ಮುಖ್ಯವೇ! ಆದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಗೆದ್ದಿರುವುದು ಹಸುವಿನ ಪರವಾದ ಒಲವು! ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ 'ಸತ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆ / ಸತ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಬಂಧು ಬಳಗ' ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಗೆ ಜಯ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯು ತನ್ನ ಸತ್ಯದ ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು 'ಒಡಹುಟ್ಟಕ್ಕೆ' ಎಂದ ಕರೆದ ಹುಲಿಯ ಸಾವನ್ನು ತಾಕಲಾಟಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಬಗೆಯಾದ ನೈತಿಕ ತಾಕಲಾಟಗಳಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸೇ 'ಏಕಲವ್ಯ'ನ ಹೆಬ್ಬರಳನ್ನು ಮತ್ತು 'ಶೂದ್ರತಪಸ್ವಿ'ಯ ರುಂಡವನ್ನು ಬಲಿಪಡೆದಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಕನ್ನಡದ ಗೋವಿನ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹೋಲುವ ಜನಪದ ಕಥೆಯೊಂದು ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಕಥೆಯ ವಿನ್ಯಾಸವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಹಸು ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕರುವಿಗೆ ಮೊಲೆಹಾಲು ಉಣಿಸಿ, ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ಹುಲಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಿಸಿರತ್ತ ಕುಡಿ ಎಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹಸುವಿನ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಕರಗಿದ ಹುಲಿಯು, ಇಂಥ ಸತ್ಯವಂತಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ನನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಹಸುವನ್ನು ಮರಳಿ ಅದರ ಕರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹುಲಿ ತನ್ನ ಹಸಿವಿಗೆ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಹುಲಿಯಿಂದ ಜೀವದಾನ ಪಡೆದ ಹಸುವೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂದರೆ ಅದು ಕಾರುಣ್ಯದ ಜಗತ್ತು. ಈ ಜನಪದ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದರ ಮನಸ್ಸು, ಹಸುವಿನ ಸತ್ಯವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹನೆಯ ಗುಣವನ್ನು, ಹುಲಿಯ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರುವ ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಔದಾರ್ಯದ ಗುಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಜನಪದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ-ಅನುಕಂಪಗಳು ಜಯಗಳಿಸುತ್ತವೆ. ಹಸು ಮತ್ತು ಹುಲಿಯ ಮುಂದೆ ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆ ಮಣಿದವೆ.

ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೌದ್ಧ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾದವು. ಇಂಥ ಕಾರುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುಕಂಪಗಳ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಮೃತಳೆದು ಬಂದ ಈ ಗೋವಿನ ಕಥೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಜೀವಿಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರಿಸಿ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕರುಣಾ ಮೈತ್ರಿಯ ಭಾವಗಳನ್ನೇ ಕಂಡಿರಿಸಿದೆ.

■ ಜಿ.ವಿ. ಆನಂದಮೂರ್ತಿ

ಮಾತೇ ಮತ್ತು

- ಕನ್ನಡ ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಭಾಷೆಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ.
—ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
- ಅನುಭವವು ಸವಿಯಲ್ಲ; ಅದರ ನೆನಪೇ ಸವಿಯು, ಅದಕ್ಕದ್ದು ಮೇಯದೆ ಮನವು!
—ಕಡೆಂಗೋಡು ಶಂಕರಭಟ್ಟ
- ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವರಿಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮರುಕ ಹುಟ್ಟುವುದೇ?
—ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ

- ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು, ನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಣ್ಣಿರಬೇಕು, ನಂಬಿಕೆಯ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಿರಬೇಕು; ಆಗ ನಂಬಿಕೆಯ ನಂಬಬಹುದು.
—ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ
- ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸರಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.
—ಚದುರಂಗ

- ಹೋದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಿಗಬಹುದು, ಹೋದ ಹೊತ್ತು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.
— ಅನಕ್ಕ
- ಮಾನವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
—ವಿ.ಕೆ. ಗೋಕಾಕ
- ಬರವೇ ಇರಲಿ, ಸಮೃದ್ಧಿ ಬರಲಿ ತಾಳುವ ಬಾಳಿನ ಬಾವುಟವಿರಲಿ.
—ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ